

Lidia Derfert-Wolf

Biblioteka Główna Politechniki Bydgoskiej
Stowarzyszenie EBIB
lidka@pbs.edu.pl

Beata Starosta

Biblioteka Politechniki Wrocławskiej
Stowarzyszenie EBIB
beata.starosta@pwr.edu.pl

Biblioteka wydawcą, wydawnictwo w bibliotece – felieton

Szukając w katalogach centralnych, a w końcu „guglując” w poszukiwaniu terminu „biblioteka” wśród wydawców, znajdujemy m.in.: Bibliotekę Narodową, Bibliotekę Jagiellońską, Bibliotekę Kórnicką, Bibliotekę Ordynacji Zamojskiej, Krośnieńską Bibliotekę Publiczną, Bibliotekę Uniwersytetu Łódzkiego czy Bibliotekę Główną Politechniki Warszawskiej. A w ich dorobku wydawniczym takie m.in. tytuły: *Wiedza o papierze dla konserwatorów zbiorów*, *Kopa z nadatkiem bajek naszych pisarzy dla młodzieży płci obojej*, *Spis dubletów Biblioteki Ordynacji Zamojskiej*, *Konferencja nt. Współpraca bibliotek naukowych w zakresie obsługi użytkowników*, *Bibliografia Krosna i Powiatu Krośnieńskiego*. To jednak nie wyczerpuje tematu usług wydawniczych bibliotek, który zaplanowaliśmy przybliżyć Czytelnikom „Biuletynu EBIB” i do współpracy zaprosiliśmy zarówno wydawnictwa ulokowane w bibliotekach, jak też biblioteki wspierające czy to środowisko, w którym funkcjonują czy – szerzej – środowisko bibliotekarskie. Udało się zgromadzić teksty z bibliotek akademickich, publicznych i pedagogicznych, co świadczy o podejmowaniu tej działalności przez różnorodne podmioty. Zabrakło niestety głosu bibliotek niepublicznych szkół wyższych, które od wielu lat wspierają swoje uczelnie w tym zakresie. W artykułach, które Państwu prezentujemy, bibliotekarz jawi się jako redaktor, korektor, organizator numerów DOI, szef repozytorium instytucjonalnego, szef platformy czasopism elektronicznych, doradca ds. praw autorskich... – lista jest długa. To oznacza dużo szerszy obszar działalności wydawniczej niż tylko publikowanie tzw. wydawnictw własnych.

Jako wprowadzenie do problematyki proponujemy artykuł jednej z redaktorek, Lidii Derfert-Wolf, która podejmuje zagadnienie działalności wydawniczej bibliotek w sposób przekrojowy, rozpoczynając od zarysu historycznego, poprzez sytuację bieżącą, na trendach rozwojowych kończąc. Autorka nie ogranicza się do lokalnych przykładów i własnych doświadczeń, lecz bogato cytując literaturę polską i zagraniczną, przedstawia nam realia światowe. Dostarcza też informacji o wartościowych źródłach dotyczących praktycznej strony przedmiotu. Przeczytajmy ten artykuł, przeczytajmy też kolejne, które dotyczą rodzimych przykładów, byśmy mogli poznać, przemyśleć, opowiedzieć innym.

„Czy wydawnictwo będące częścią biblioteki to dobry pomysł?” – takie pytanie zadają na końcu swojego artykułu Jarosław Gajda i Katarzyna Pełka-Smętek z Politechniki Lubelskiej.

Autorzy mają ugruntowaną opinię na ten temat. Poczytajmy, na bazie jakich doświadczeń powstała i zastanówmy się, czy jest właściwa. Feedback na e-mail naszej redakcji będzie mile widziany. Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, jak wskazuje jego historia opisana w artykule autorstwa Jolanty Szczepaniak, początkowo nie miało nic wspólnego z biblioteką. Co, kiedy i dlaczego się wydarzyło, że dzisiaj jest ono agendą specjalną Biblioteki Politechniki Łódzkiej? Przeczytajmy artykuł, by dowiedzieć się, jak taka agenda na co dzień funkcjonuje i czy mariaż okazał się udany. A może korzystniej jest mieć rozdzielność majątkową? Zachowanie odrębności w strukturze uczelni, a jednocześnie ścisła współpraca pomiędzy wydawnictwem a biblioteką Uniwersytetu Opolskiego nad wspólnym dziełem, jakim jest platforma czasopism – to kolejny model działalności wydawniczej bibliotek, który bliżej poznamy, czytając artykuł Danuty Szewczyk-Kłós i Doroty Wierzbickiej-Próchniak.

Także biblioteki publiczne mają czym się pochwalić w omawianym temacie. Ich reprezentantka, Barbara Hałusek, przedstawia Miejską Bibliotekę Publiczną im. Stanisława Grochowiaka w Lesznie, która rozpoczęła działalność wydawniczą od druków ulotnych, a obecnie może poszczycić własnym wydawnictwem w strukturze biblioteki publikującym albumy, książki biograficzne i inne dzieła dotyczące historii i kultury regionu.

Biblioteki pedagogiczne od wielu lat publikują materiały metodyczne, promocyjne, informacyjne, a także własne periodyki, skierowane głównie, ale nie tylko do nauczycieli bibliotekarzy. Więcej na ten temat możemy dowiedzieć się z artykułu Anny Marcol, która na przykładzie wydawanego przez macierzystą bibliotekę czasopisma „Dialogi Biblioteczne” obrazuje pokrótce historię i obecne trendy działalności wydawniczej bibliotek pedagogicznych.

W dziale „Badania, teorie, opinie” publikujemy tekst *Nauka obywatelska w przestrzeni nauk społecznych i humanistyki: siła interdyscyplinarności*, w przekładzie Henryka Hollendra, w którym przedstawione zostały wyniki analitycznego przeglądu literatury na temat sposobów uprawiania nauki obywatelskiej w naukach społecznych i humanistycznych. Badania przeprowadzono w oparciu o bazy danych Clarivate Analytics Core Collection i EBSCOhost research databases.

Na koniec warto zapoznać się ze sprawozdaniem z XV Ogólnopolskiej Studencko-Doktoranckiej Konferencji Kół Naukowych pt. „Kultura komunikacji – społeczeństwo, nauka i biznes wobec wyzwań XXI wieku”, by przekonać się, że wydarzenia organizowane online zyskują na popularności oraz, że młodzi ludzie z entuzjazmem rozprawiają o ważnych dla nas wszystkich sprawach dotyczących zmian w kulturze komunikacji.

Miłej i inspirującej lektury!

Redaktorki prowadzące